

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/11/2025
Identifikačné číslo spisu:	8423010062
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8423010062.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 26. marca 2025 v Bratislave v trestnej veci obvineného I. Č. G.. pre zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní menovaného podanom proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 11T/12/2023, zo 6. apríla 2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8To/23/2023, z 24. augusta 2023

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného I. Č. G.. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 11T/12/2023, zo 6. apríla 2023 bol obvinený I. Č. G.. uznaný za vinného zo spáchania zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že:

„18. augusta 2022, v dobe približne od 17:25 hod. do 18:15 hod., v obci H.L. M., v blízkosti rodinného domu nachádzajúceho sa na ulici U. N. XX/XX, H. M., okres L., po tom, čo bola policajná hliadka s volacím znakom L. XXX, v zložení U.. R.. G. E. veliteľ hliadky a U.. B.. G. L. - člen hliadky, vyslaná operačným odborom Krajského riaditeľstva Policajného zboru Prešov na preverenie oznámenia do obce H. M., U. N. XX/XX, okres L., keďže oznamovateľka B. I. uviedla, že K. Č. prišiel k ním 'na bitku' a v pozadí bolo počuť krik, kde uvedená policajná hliadka po príchode na miesto oznámenie preverila a zistila, že K. Č., ktorý má mať dieťa s dcérou oznamovateľky, tento je opitý a jej dcéra B. s ním nechce už byť, pričom chcela, aby K. Č. šiel domov, z ktorého dôvodu bol menovaný policajnou hliadkou upozornený, aby šiel domov, keďže jeho družka B. s ním už nechce žiť a jej matka si nepraje, aby sa u nich zdržiaval, na čo K. Č. reagoval spôsobom, že domov pôjde až keď dopije pivo a dofajčí cigaretu, kde po chvíli sa aj postavil z postele a vyšiel pred unimobunku s fľašou piva v pravej ruke, kde na danom mieste sa vtedy už nachádzal aj jeho otec I. Č. E. a jeho brat I. Č. G., kde títo boli taktiež pod vplyvom alkoholických nápojov, pričom K. Č. ešte požadoval od svojej družky vrátenie peňazí vo výške

25,00 eur, že bez nich domov nejde, z ktorého dôvodu mu B. I. cez dvere podala sumu 25,00 eur, aby šiel domov a zatvorila dvere do unimobunky, kde vtedy začal K.U. Č. reagovať agresívne, kričal, že aj tak sa vráti, na čo bol členmi policajnej hliadky upozornený, aby sa ukludnil a odišiel domov, kde však K. Č. pokračoval vo svojom agresívnom správaní, kričal na člena hliadky U.. B. G. L., vulgárne mu nadával a vyhrážal sa mu, že ho udrie fľašou po hlave, kde touto fľašou v pravej ruke sa zaháňal po menovanom v blízkosti jeho hlavy, pričom na U.. B. G. L. taktiež kričal, že nebude mať modré oči ale červené, krvavé, následne mu kričal, že mu odtrhne hlavu a zabije ho, kde potom bol policajnou hliadkou upozornený, aby prestal v tomto svojom protiprávnom konaní, čo tento však nerešpektoval, začal sa vyhrážať aj U.. R.. G. E. s tým, že ho udrie s drevenou latou po hlave a zabije ho, pričom bol opätovne vyzývaný členmi policajnej hliadky, aby upustil od tohto protiprávneho konania, kde túto opakovanú výzvu nerešpektoval a opätovne sa členom policajnej hliadky vyhrážal, že ich pozabíja, kde nasledovala ďalšia výzva, aby upustil od tohto konania a nasledoval policajnú hliadku na Obvodné oddelenie PZ Kežmarok, kde následne na to sa pred K. Č. postavil jeho brat I. Č. G., ktorý sa ho snažil od policajnej hliadky odtiahnuť preč, v čom mu pomáhal ich otec I. Č. E.. a spoločne K. Č. ťahali od členov policajnej hliadky smerom k ich domu, pričom ako sa ho členovia policajnej hliadky snažili obmedziť na osobnej slobode, tak I. Č. E., ako aj I. Č. G., členov policajnej hliadky odstrkovali rukami od K. Č., fyzickým násilím bránili policajnej hliadke vo vykonaní ich služobného zákroku, správali sa agresívne, z ktorého dôvodu členovia policajnej hliadky si na miesto vyžiadali posily, kde po ich príchode, v čase okolo 18:00 hod., policajná hliadka s volacím znakom L. XXX, spoločne s ďalšími policajnými hliadkami s volacím znakom L. XXX a D. XXX, prikrčili k dokončeniu služobného zákroku, presunuli sa k bydlisku K. Č., H. M., U. N. XX/XX, kde K. Č., ktorý sa aj naďalej k členom policajných hliadok správal agresívne, stojac spoločne s I. Č. G. a I. Č. E. v blízkosti svojho bydliska, bol členmi policajnej hliadky s volacím znakom D. XXX vyzvaný, aby upustil od protiprávneho konania a nakoľko je podozrivý z trestného činu, aby ich nasledoval a bude mu obmedzená osobná sloboda, kde však K. Č. na tieto opakované výzvy nereagoval, kričal, že nikam nepôjde, opätovne sa vyhrážal členom policajných hliadok, že ich pozabíja, kde do činnosti policajných hliadok pri vykonávaní služobného zákroku smerujúceho k obmedzeniu osobnej slobody K.U. Č., začali zasahovať I. Č. s I. Č. G., a to tým spôsobom, že keď sa členovia policajnej hliadky snažili o obmedzenie osobnej slobody u K. Č., I. Č. E. začal postupne odťahovať tam prítomných zasahujúcich policajtov a odstrkovať ich od K. Č., zabránil vo vykonaní uvedeného služobného zákroku a rovnako takto konal aj I.H. Č. G., ktorý strkal do zasahujúcich policajtov, rukami ich odťahoval od K.U. Č., pritom po celú dobu I. Č. G. a K. Č. sa vyhrážali zasahujúcim policajtom ich zabitím, kde zasahujúci policajti U.. R.. G. E. a D.. C. R. sa snažili stiahnuť K. Č. na zem, pričom pri vykonávaní tohto zákroku K. Č. zaútočil na týchto členov policajnej hliadky tak, že ich začal udierať rukami a kopat nohami, pričom pri tomto útoku spôsobil zranenie U.. R.. G. E.L. spočívajúce v pomliaždení oblasti oboch ramien, pomliaždení a podvrtnutí palca ľavej ruky, následne sa zahryzol do nohavíc uniformy U.. R.. G. E., pričom za použitia donucovacích prostriedkov, a to hmatov a chvatov bol K. Č. zvalený na zem, kde mu boli nasadené putá a policajná hliadka sa snažila osobu K. Č. eskortovať do služobného vozidla, kde pri tomto zákroku tento neustále kládol aktívny odpor, kopal nohami, opätovne sa snažil uhryznúť zasahujúcich policajtov, kopol U.. R.. G. E. do palca ľavej ruky a do pravého ramena, niekoľko krát ho kopol do nôh a snažil sa ho znova uhryznúť do ľavej nohy, čo sa mu však nepodarilo, niekoľko krát kopol aj D.. G. L., pričom pri vykonávaní eskorty do služobného vozidla tomuto úkonu aktívne naďalej bránil I. Č. G., ktorý zasahujúcu policajtku D.. R.. G. N. napadol tak, že ju rukami viackrát uderil do chrbtovej časti tela, čím jej spôsobil škrabance v oblasti hrudníka vľavo, následne taktiež udieral rukami do ramien a do hrude U.. B. G. L. a spôsobil mu zranenie spočívajúce v pomliaždení oblasti ľavého predlaktia a oblasti pravého ramena, tento taktiež, počas eskorty K.Č. do služobného vozidla, ťahal rukami U.. R.. G. E. od svojho brata K. Č., pričom kričal na zasahujúcich policajtov, že ich zabije, pričom keď zasahujúci policajti sa snažili K. Č. naložiť do služobného vozidla, tak I. Č. G. sa postavil k pravým zadným dverám služobného vozidla a snažil sa zasahujúcim policajtom zabrániť v otvorení dverí služobného vozidla, rukami ich odstrkoval od vozidla a pri odchode policajných hliadok z rómskej osady, po naložení K. Č. do služobného vozidla, I. Č. G. pästami oboch rúk uderil po skle ľavých predných dverí služobného vozidla policajnej hliadky s volacím znakom L. XXX, pričom kričal na U.. R.. G. E. a U.. B. G. L., že ich 'pozabíja, že ich mária skáre', kde I. Č. E., počas eskorty K. Č., aktívne bránil zasahujúcim policajtom vykonať daný služobný úkon, a to tým spôsobom, že ťahal rukami zasahujúcich policajtov, týchto udieral do ich rúk a nôh, kde v tom

čase, za účelom zabráneniu eskorty K. Č., proti zasahujúcim policajtom sa postavil aj jeho brat M. Č., ktorý rukami začal ťahať zasahujúcich policajtov, udieral ich do rúk a nôh, kričal na zasahujúcich policajtov, že ich pozabíja, zaháňal sa na nich rukou, pričom päsťou uderil do chrbta U. B. G. L., čím mu spôsobil pomliaždenie v oblasti chrbta, kde pri tomto konaní došlo k spôsobeniu zranenia zasahujúcim policajtom, a to U. B. G. L., ktorý utrpel zranenie pomliaždenie v oblasti chrbta, pomliaždenie v oblasti ľavého predlaktia a v oblasti pravého ramena s dobou liečenia 10 dní, U. R. G. E., ktorý utrpel pomliaždenie v oblasti oboch ramien, pomliaždenie a podvrtnutie palca ľavej ruky s dobou liečenia do 10 dní, D. R. G. N., ktorá utrpela zranenie poškriabanie v oblasti hrudníka vľavo, ktoré si vyžiadalo jednorázové ošetrenie, D. G. L., ktorý utrpel zranenie poškriabanie v oblasti ľavého predlaktia, vyžadujúce si jednorázové ošetrenie, D. C. R., ktorý utrpel zranenie pomliaždenie a odrenina v oblasti ľavého ramena, vyžadujúce si jednorázové ošetrenie, pričom obžalovaný K. Č. uvedené vykonal aj napriek tomu, že bol 25. septembra 2021 postihnutý OO PZ Kežmarok v blokovom konaní pokutou vo výške 30,00 eur za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov, číslo bloku 2200056560, obžalovaný I. Č. E. uvedené vykonal aj napriek tomu, že bol 12. apríla 2022 postihnutý OO PZ Kežmarok v blokovom konaní pokutou vo výške 30,00 eur za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov, číslo bloku 2200056726 a obžalovaný M. Č. uvedené vykonal aj napriek tomu, že bol 22. februára 2022 postihnutý v rozkaznom konaní Okresným úradom Kežmarok, Odbor všeobecnej vnútornej správy Kežmarok, pokutou vo výške 40,00 eur za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov, na základe rozhodnutia spisová značka OU 2022/003483 z 22. februára 2022.“

Za to bol obvinenému I.H. Č. G. uložený, podľa § 323 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 56 (päťdesiatšesť) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací na podklade odvolania obvineného rozhodol rozsudkom, sp. zn. 8To/23/2023, z 24. augusta 2023 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil výrok o treste u obvineného I. Č. G. a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému, podľa § 323 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený I. Č. G. prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Magdalény Kollárovej dovolanie s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v dovolaní v podstate namietal:

„Na základe pokynu klienta uvádzame, že popiera spáchanie skutku, pre ktorý bol v predmete odsúdený. Nikoho nebil, on len lamentoval a nadával policajtom. Priznal sa len z dôvodov obavy pred vyšším trestom a svoje priznanie považuje za vynútené.

Dovolanie podávame z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného zákona, dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.“

Obvinený I. Č. G. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech, zrušil z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku,

napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu, ako aj rozsudok okresného súdu a prikázal, aby súd vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Následne obvinený prostredníctvom ustanovenej obhajkyne doplnil dovolanie nasledovne:

„Mám za to, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 48 mesiacov je neprimerane prísny. Ja som bránil svoju rodinu a v stave zmenšenej pričetnosti kvôli požitiu alkoholu boli moje ovládacie a rozpoznávacie schopnosti skreslené. Poukazujem na dovolací rozsudok NS SR, sp. zn. 3Tdo/30/2019. Poukazujem na to, že som spravil vyhlásenie o vine v dôsledku obavy z vysokého trestu. Ak by bolo vykonané dokazovanie, tak by bola preukázaná moja nevina. Mám za to, že rôzne výtržnosti medzi Rómami sú bežné a nedosahujú intenzitu trestných činov a navrhujem, aby podľa § 388 Trestného poriadku dovolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 11T/12/202, zo 6. apríla 2023 a rozsudok Krajského súdu v Prešove, z 24. augusta 2023.“

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka, ktorá uviedla:

„Vzhľadom na predmetné rozhodnutie Okresného súdu Kežmarok, ktoré bolo vyhodnotené ako vecne správne a súladné so zákonom a to tak čo do výroku o vine, ako aj čo do výroku o treste, zo strany Okresnej prokuratúry Kežmarok, proti tomuto rozhodnutiu, odvolanie podané nebolo, kde však odvolanie podal podávateľ dovolania a to čo do výroku o treste, keďže o vine, vo vzťahu k tejto osobe, bolo rozhodnuté na základe jeho vyhlásenia v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, po prijatí tohto jeho vyhlásenia zo strany Okresného súdu Kežmarok v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku. Na základe podaného odvolania zo strany podávateľa dovolania Krajský súd Prešov, svojim rozsudkom sp. zn. 8To/23/2023, z 24. augusta 2023, okrem iného, zrušil vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu Kežmarok, a to čo do výroku o treste vo vzťahu k podávateľovi dovolania a tomuto, za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, per analógiám, uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Vzhľadom na vyššie uvedené, pri zohľadnení postupu Krajského súdu v Prešove v zmysle § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného poriadku, per analógiám, možno v tomto konkrétnom prípade konštatovať, že napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Kežmarok, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Prešov, vo vzťahu k výmere uloženého trestu podávateľovi dovolania, je správne a súladné so zákonom, zodpovedá základným zásadám pre ukládanie trestov v zmysle znenia ustanovenia § 34 Trestného zákona, z ktorého dôvodu vyhodnocujem podané dovolanie zo strany podávateľa dovolania za nedôvodné, pri neexistencii ani jedného ním pôvodne uvádzaného dôvodu na podanie dovolania (podľa § 371 ods. 1 písm. c), e), h), i) Trestného poriadku).

Z hľadiska podávateľom dovolania uvedených dôvodov pre podanie dovolania, ktoré sú uvedené v jeho podaní z 25. júla 2024, aj napriek ustáleniu dôvodu na podanie dovolania len podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uvedeného v písomnom vyhotovení dovolania spracovaného ustanovenou obhajkyňou z 1. októbra 2024, možno, v tomto konkrétnom prípade, bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že vo vzťahu k podávateľovi dovolania, počas celého trestného konania, nedošlo k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom (tento bol, pri existencii dôvodov povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, v konaní zastupovaný ustanoveným obhajcom, kde zo strany tohto obhajcu a ani zo strany podávateľa dovolania, neboli v priebehu celého trestného konania vznesené akékoľvek námietky vo vzťahu k prípadnému porušeniu jeho práv na obhajobu, podávateľ dovolania bol v každom štádiu trestného konania riadne poučený o jeho právach a tieto jeho práva boli zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj súdom v plnej miere rešpektované a dodržiavané, čo potvrdzujú písomné zápisnice o procesných úkonoch, resp. aj zvukové záznamy o priebehu hlavného pojednávania), vo veci konal a rozhodoval vždy orgán činný v trestnom konaní resp. sudca, u ktorých neboli zistené dôvody pre ich vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania (zo strany obhajoby a ani zo strany podávateľa dovolania neboli počas celého prebiehajúceho trestného konania, ani v jednom prípade, vznesené námietky prípadnej zaujatosti konkrétneho konajúceho orgánu činného v trestnom konaní resp. konajúceho sudcu), trest podávateľovi dovolania bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa (základná trestná sadzba odňatia slobody za prejednávaný trestný čin je stanovená vo výmere tri roky až osem rokov, pričom navyše v tomto prípade, vo vzťahu k podávateľovi dovolania dovolací súd využil ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d) ods. 4 Trestného zákona

pre zníženie výmery trestu odňatia slobody uloženej mu rozhodnutím prvostupňového súdu), napádané rozhodnutie je založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku a na správnom použití príslušných hmotnoprávnych ustanovení (výsledky vykonaného dokazovania v rámci hlavného pojednávania dávajú jednoznačný ucelený a ničím nespochybniteľný záver, že ku žalovanému skutku jednoznačne došlo, týmto skutkom došlo k naplneniu všetkých zákonných znakov žalovaných trestných činov a týchto sa objektívne dopustil práve podávateľ dovolania, čo vyplýva aj z postoja ostatných odsúdených k danej trestnej veci, pričom jeho v súčasnosti prednesenú obranu spočívajúcu vtom, že vyhlásenie o vine vykonal len z dôvodu 'jeho strašenia' vysokým trestom, možno vyhodnotiť len ako čiste účelovú, ktorá nemá oporu v konkrétnych písomných alebo zvukových záznamoch z priebehu trestného konania).“

Prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného I. Č. G.. odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) v spojení s § 372 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dôvody dovolania nie sú splnené.

Obvinený v dovolaní popiera spáchanie skutku a tvrdí, že sa priznal len z dôvodov obavy pred vyšším trestom, svoje priznanie považuje za vynútené, a preto je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd nazretím do príslušnej časti predloženého spisu zistil, že okresným súdom bolo na hlavnom pojednávaní, po poučení v zmysle § 257 ods. 1 Trestného poriadku prijaté vyhlásenie obvineného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe podľa § 257 ods. 1 písm. b) s odkazom na ods. 7 naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku (viď č. 728 spisu). Pred samotným vyhlásením o vine obvinený vzal na vedomie, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním. Prejavom vôle v podobe vyhlásenia o vine sa obvinený legitímne a bez nátlaku rozhodol, že sa vo svojej podstate vzdáva práva podať odvolanie voči výrokom súdu prvého stupňa týkajúcich sa uznania viny.

Zo zápisnice z hlavného pojednávania zo 6. apríla 2023 vyplýva, že obvinený sa vyjadril, že si ponecháva lehotu na podanie opravného prostriedku, a následne podal odvolanie. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obvinený upresnil, že jeho odvolanie smeruje len proti výroku o treste. Z predloženého spisu vyplýva a je zrejmé, že proti výroku o vine nepodala odvolanie žiadna strana konania. V dôsledku toho sa tieto výroky stali právoplatné.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku „oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech“.

V predmetnej veci rozhodol krajský súd na podklade odvolania obvineného v jeho prospech, keď mu mimoriadne znížil trest. Je zrejmé, že predmetom odvolacieho konania bol len prieskum výroku o treste. Najvyšší súd vyložil ustanovenie § 372 ods. 1 Trestného poriadku v prospech obvineného tak, že aj za vyššie opísanej situácie bol oprávnený podať dovolanie, a to preto, že hoci jeho dovolanie smeruje „len“ proti výroku o vine, zároveň obvinený doplnil dovolanie, v ktorom napáda aj výrok o treste týkajúci sa tohto skutku. Na základe uvedeného potom pristúpil najvyšší súd k prieskumu (ne)splnenia dovolacieho

dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva teda, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Ustálenie záveru o naplnení, či nenaplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu vždy podlieha rozboru dôkaznej situácie a okolností prípadu, pričom postup podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku (čo je tak isto kategória procesného práva) ukladá povinnosť dokazovať v trestnom konaní najmä:

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
- b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
- c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
- d) osobné pomery páchatelia v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
- e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,
- f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premĺčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu

ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Bezprostredným následkom uplatnenia nesprávnych dovolacích námietok je to, že podané dovolanie je v prevažnej časti len ďalším odvolaním a formulovaním obhajobných tvrdení, s ktorými sa tomu zodpovedajúcim spôsobom vysporiadali riadne a adekvátne už súd prvého stupňa v spojení s odvolacím súdom. Tým je súčasne vylúčená akákoľvek polemika viažuca sa k údajnej nepreskúmateľnosti alebo arbitrárnosti dovolaním napadnutého rozsudku.

Z obsahu doplnenia dovolania obvineného vyplýva, že obvinený namieta neprimeranú prísnosť uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 48 mesiacov.

Najvyšší súd vzhľadom na argumentáciu a námietky obvineného, považuje za vhodné doplniť pre vysvetlenie dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Tento dovolací dôvod môže byť naplnený v dvoch alternatívach spočívajúcich v tom, že obvinenému bol uložený:

- trest vo výmere mimo zákonnej trestnej sadzby alebo
- taký druh trestu, ktorý trestný zákon nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa týka len tých trestov, ktoré majú odstupňovateľnú trestnú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Trestného zákona), trest domáceho väzenia (§ 53 Trestného zákona), trest povinnej práce (§ 54 Trestného zákona), peňažný trest (§ 56 Trestného zákona), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Trestného zákona), trest zákazu činnosti (§ 61 Trestného zákona), trest zákazu pobytu (§ 62 Trestného zákona), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62 Trestného zákona), trest vyhostenia (§ 65 Trestného zákona).

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu obvinenému pod minimálne povolenú výmeru trestu ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu pri odstupňovateľných druhoch trestov (odňatia slobody, domáceho väzenia, povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia).

Uložením takého druhu trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumie, uloženie takých trestov, ktoré popri sebe nemôžu byť uložené - § 34 ods. 7 Trestného zákona, ale aj napríklad uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin - § 62 ods. 2 Trestného zákona, uloženie trestu vyhostenia občanovi Slovenskej republiky - § 65 ods. 1 Trestného zákona alebo „podmienky na podmienku“ - § 49 ods. 2 Trestného zákona, či dokonca takého druhu trestu, ktorý v trestnom zákone vôbec nie je uvedený - trest pokánia a podobne.

K námietke obvineného spočívajúcej v tom, že uložený trest odňatia slobody je neprimerane prísny, pretože len bránil svoju rodinu a v stave zmenšenej príčetnosti kvôli požitiu alkoholu boli jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti skreslené, najvyšší súd uvádza nasledovné.

Otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne) existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacím súdom v prípade, ak tento koná na podklade dovolania podaného obvineným podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Opak by platil v prípade, ak by súd vo výroku dovolaním napadnutého rozhodnutia síce konštatoval danosť niektorej z týchto okolností, avšak v rozpore s týmto záverom by ju nevzal do úvahy pri ukladaní trestu (pri úprave výmery trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2 až 4 Trestného zákona). Len v takom prípade (a za súčasného

splnenia podmienky podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku) by označené pochybenie mohlo zakladať naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia - vid' R 18/2015). Takáto situácia v predmetnej veci nenastala.

Z vyššie citovaného R 18/2015 vyplýva, že dovolací súd nemôže zasahovať do právoplatného rozsudku súdu nižšieho stupňa, pokiaľ ten pri určení druhu trestu a jeho výmery riadne zohľadní ustálený pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a rozhodne v súlade s § 38 ods. 2 Trestného zákona.

Súhrnne povedané, dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného zákona je naplnený len podľa jeho explicitného (výslovného) znenia a netýka sa primeranosti výmery uloženého druhu trestu, ak ide o trest, ktorého uloženie zákon v konkrétnej procesnej situácii pripúšťa a tento bol uložený v rámci zákonom ustanovenej výmery. Skôr vyjadrené platí aj „naopak“ (vice versa) - dôvodom dovolania podľa naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku je len uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo uloženie takého druhu trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa (R 86/2015).

Krajský súd rozhodoval na základe zistenia poľahčujúcej okolnosti spočívajúcej vo vyhlásení viny obvineného a oľutovania trestného činu, avšak, pri zistení dvoch priťažujúcich okolností musel postupovať podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona zvýšením dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Napokon, pri správnom zohľadnení všetkých okolností bol obvinenému krajským súdom, pri použití mimoriadneho zníženia trestu, uložený trest pri dolnej hranici zákonom upravenej trestnej sadzby v zmysle § 323 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, t. j. vo výmere 4 roky, pričom ak by krajský súd nevzhladol dôvody pre mimoriadne zníženie trestu, trest odňatia slobody by bol v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby v zmysle § 323 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona 4 roky a 8 mesiacov až 8 rokov.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ako ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nie sú naplnené tým, že obvinenému bol uložený trest v ním subjektívne pociťovanej neprimeranej výške. Pokiaľ krajský súd správne aplikoval príslušné ustanovenia Trestného zákona upravujúce ukladanie trestu, tak ako je tomu v posudzovanej trestnej veci obvineného I. Č. G., a trest mu následne vymeral v rámci zákonom upravenej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku), ani že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo, že bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa (§ 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku).

Nad rámec uvedeného najvyšší súd reaguje aj na obvineným označený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Tdo/30/2019, zo 6. novembra 2019, na ktorý vo svojom doplnení dovolania bez akéhokoľvek ďalšieho odôvodnenia poukazuje.

V uvádzanom prípade najvyšší súd zistil porušenie zákona z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a to vo vzťahu k tomu, že krajský súd pochybil v tom, keď konanie obvineného, ustálené v skutkovej vete rozsudku, právne posúdil aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona, pretože zo skutkovej vety nevyplyva spáchanie trestného činu na chránenej osobe.

Najvyššiemu súdu však nie je zrejmé, akým spôsobom sa tento rozsudok vzťahuje na dovolacie námietky obvineného. Jedinou paralelou medzi uvádzaným rozhodnutím a prejednávanou vecou je

skutočnosť, že v danom prípade najvyšší súd okrem iného konštatoval, že: „obvineným napádaný skutkový stav vecí, namietané nespáchanie skutku a proklamovaná nevina obvineného, sú preto dôvody stojace mimo zákonný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Z obsahu dovolania totiž vyplýva, že obvinený napáda skutkové zistenia súdov, explicitne popiera spáchanie skutku ako celku, čo nie je z pozície obvineného vzhľadom na vyššie uvedené prípustné.“ Vzhľadom na uvedené nie je zrejmé, aký význam má odkaz obvineného na toto rozhodnutie, keďže nijakým spôsobom nepreukazuje existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v prejednávanom prípade.

Zo skôr prezentovaných skutočností nachádzajúcich sa vyššie v konštatlačnej časti aktuálneho uznesenia dovolacieho súdu vyplýva, že dovolacie námietky obvineného sú v celom rozsahu nedôvodné a vecne nesúvisiace. Je totiž vylúčené, že by obvinenému bol uložený trest mimo zákonom uloženou trestnú sadzbu, resp. taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa [ako predpokladá dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku]. Zostáva zopakovať, že krajský súd uložil obvinenému trest odňatia slobody vo výmere, ktorá je plne v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona, čo v žiadnom prípade nepredstavuje pochybenie hmotnoprávnej, resp. procesnej povahy (a toľž nenaplnia v naznačenom kontexte žiaden dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku).

Najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného nemožno konštatovať naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.